

РЕШЕНИЕ

№ 2951

гр. София, 20.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 32 СЪСТАВ, в публично заседание на тридесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: *** М. ЗАПРЯНОВА

при участието на секретаря КАМЕЛИЯ Й. ЙОТОВА КУПЕНОВА като разглежда докладваното от *** М. ЗАПРЯНОВА Гражданско дело № 20231110131864 по описа за 2023 година

Ищците Г. К. К. с ЕГН ***** и Р. К. К. с ЕГН *****, със съдебен адрес гр. София, ул. *** №73, адв. Ц., са предявили искове по чл.49, вр. чл.45 ЗЗД и чл.86 ЗЗД срещу ***, гр. София, бул. *** III №124 за сумите 5219,25лв. /след допуснато увеличение в размера на иска по реда на чл.214 ГПК/ - имуществени вреди от увреждане на собствения им л.а. Мерцедес Ц200 с рег. № *** вследствие на падане на дърво върху автомобила на 30.11.2021г. в гр. София, ул. *** № 12 и 2500 лв. - неимуществени вреди, вследствие невъзможността да се ползва автомобила, ведно със законната лихва от 9.6.2023г. до плащането, както и сумата 1171,66 лв. - обезщетение за забава за периода 30.11.2021г.- 5.6.2023г.

Ищците твърдят, че са собственици на л.а. Мерцедес Ц 200 с рег. № ***, който паркират пред жилището си в гр. София, ул. *** № 12. На 30.11.2021г. автомобилът бил паркиран пред входа на блока, където имало засадени дървета. Едно от дърветата паднало върху посочения и други два автомобила и нанесло подробно описани вреди. Ремонтът на автомобила продължил 3 месеца, а за отстраняването на щетите ищците платили сумата 5100лв. Твърдят, че дъщеря /тогава на 3г./ им страда от тежко бъбречно заболяване, като следвало да се яви на медицински прегледи на 1.12. и 7.12.2021г. Неудобството от липсата на автомобил, с който да се превозва болното дете, създавало у ищеца нервно напрежение, раздразнителност и стрес и наложило ищците да купят друг автомобил на 15.12.2021г. Ищците твърдят, че дървото е било изсъхнало и наклонено и се е намирало на улица, която е общинска собственост. Вредите настъпили от бездействие на ответника да изпълни задълженията си да осигури безопасна среда за гражданите вкл. чрез премахване на опасни дървета съгласно чл.14, ал.1 Наредба №1 за опазване на озеленените площи и декоративната

растителност.

Ответникът оспорва исковете с доводи, че са недоказани. Прави възражение за съпричиняване – паркирането на автомобил в зелена площ е допринесло за настъпването на вредите и е забранено по чл.46, т.7 Наредбата за организацията на движението на ***.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства и доводите на страните, намира от фактическа и правна следното:

Предявени са искове по [чл. 49 ЗЗД](#), във вр. [чл. 45 ЗЗД](#), и вр. чл. 52 ЗЗД, по чл. 86 ЗЗД.

С приетия за окончателен доклад съдът е отделил като безспорни фактите, че ищците са собственици на л.а. Мерцедес С200 с рег. № ***, който паркират пред жилището си в гр. София, ул. *** № 12. На 30.11.2021г. автомобилът бил паркиран пред входа на блока, където имало засадени дървета. Едно от дърветата паднало върху посочения и други два автомобила и нанесло подробно описани вреди. Дървото се е намирало на улица, която е общинска собственост.

Спори се относно механизма на инцидента, дали ли е било противоправно бездействие от страна на служители на ответника, причинната връзка между поведението им и настъпилите вреди, размера на обезщетението.

По иска за имуществени вреди: Видно от представено като доказателство Удостоверение рег. № 764001-1584/02.12.2021 г., издаден от МВР – ГДПБЗН, от което се установява, че на 30.11.2021 г. в 10,19 ч. е получено съобщение за възникнало произшествие – паднало дърво върху лек автомобил „Мерцедес Ц200“ с рег.№ ***, на адрес: гр. София, ж.к. Лагера, ул. *** №12, както и че произшествието е ликвидирано от компетентните органи. По отношение на възприетите и извършените от съставителя факти, документът има характер на официален удостоверителен по смисъла на [чл. 179 ГПК](#). Длъжностното лице е удостоверило факти, които лично е възприел по повод на постъпил сигнал, както и действия, които служители на органа, издал удостоверението, лично са извършили при посещението си на мястото на ПТП, поради което в свидетелстващата си част документът обвързва съда с материална доказателствена сила. Такива в случая са датата на постъпване на сигнала за падналото дърво, съдържанието на сигнала, както и че произшествието, за което е съобщено, е ликвидирано от служители на 06 РСПБЗН към МВР-ГДПБЗН.

От представените по делото писмени доказателства – стокова разписка, издадена от „Партс енд Сървисиз“ ООД за процесния автомобил, издадена на името на Г. К. се установява, че са сменени посочените в разписката части и детайли на процесния лек автомобил.

Описаният механизъм на ПТП се потвърждава и от показанията на свидетеля ***, съседка на ищците, която към датата на инцидента – 30.11.2021 г. е живяла в апартамент в района на инцидента. Установява във връзка с процесното произшествие, че макар свидетелката да не е видяла падането на дървото, е видяла, че дърво - липа с височина около 15-20 метра - е паднало и е затиснало три автомобила, паркирани наблизо, в това число и автомобила на ищците – сив „Мерцедес“, който е пострадал най-сериозно от инцидента и е бил буквално премазан от падналото дърво. Посочва, че към датата на настъпване на инцидента е имало

натрупан сняг около две педи и е било студено, но е нямало силен вятър. Не се установява стремеж на свидетеля за депозиране на угодни за някоя от страните по делото показания, а същият добросъвестно възпроизвежда възприетите от него факти и обстоятелства от значение за делото. Съдът намира, че показанията на свидетеля са достоверни, последователни, безпротиворечиви и кореспондират изцяло със събрания доказателствен материал по делото.

От показанията на свидетеля ***, приятел на ищеца Г. К., се установява, че вследствие на процесния инцидент колата на ищеца е била премазана от дърво и поради това Г. К. не е могъл да закара дъщеря си на лекар. Посочва, че преди инцидента детето на ищеца е претърпяла операция на бъбреците и поради това често е следвало да посещава лекар. Свидетелят посочва, че близо месец е превозвал ищеца и дъщеря му до лекари – до „Пирогов“ или до кв. „Студентски град“, тъй като вследствие на инцидента ищецът не е разполагал с автомобил. Едва месец след инцидента ищецът е закупил автомобил, като част от необходимата сума е взел назаем. От свидетелските показания се установява, че ищецът е бил притеснен, не е можел да спи, будил се през нощта и му било лошо от недоспиване, притеснение и изнервяне, заради това, че не е имал автомобил, с който да превозва болното си дете на прегледи при лекари. Съдът кредитира свидетелските показания като достоверни и обективни, тъй като се подкрепят от представени по делото доказателства – 2 бр. експертни решения за установени вид и степен на увреждане на дъщерята на ищеца *** К. и 10 бр. епикризи и 9 бр. амбулаторни листи от проведени изследвания, от които се установява, че действително дъщерята на ищеца страда от хронично заболяване и че през процесния период е посещавала различни лекари за провеждане на изследвания и консултации. Представено също така е и свидетелство за регистрация за лек автомобил „Мерцедес Ц 180“ с рег. № *** на името на Г. К. като собственик с дата на регистрация 15.12.2021 г., т.е. около половин месец след процесния инцидент, което потвърждава свидетелските показания, че след повреждането на автомобила от паднало върху него дърво ищецът е закупил нов автомобил.

По настоящото дело са назначени 3 експертизи – съдебна автотехническа експертиза – за установяване на стойността на вредите, нанесени върху процесния автомобил, вследствие на падане на дървото, както и първоначална и повторна техническа експертиза относно състоянието на процесното дърво към датата на инцидента, причините за падането на дървото и предприетите от *** мерки за подобряване на състоянието му.

От заключението по съдебно-автотехническата експертиза се установява, че вследствие на инцидента – 30.11.2021 г., са увредени таван, купе, заден капак, тапицерия, таван, дясна ходова част, калници задни, предно и задно стъкла, ляво странично огледало, задна щора, рамки врати десни и дясна врата на лекия автомобил „Мерцедес Ц 200“, с рег. № ***. Посочените увреждания от техническа гледна точка са причинени от падане на дърво върху автомобила на 30.11.2021 г. Стойността за възстановяване на автомобила по средни пазарни цени с влагане на алтернативни части е 8922,15 лв. без ДДС или 10706,58 лв. с включен ДДС, а в същото време средната пазарна цена на автомобила е 6959 лв., поради което

възстановяване на автомобила е икономически нецелесъобразно и е налице тотална щета на МПС. Установява се, че стойността на запазените части на автомобила е 1739,75 лв., поради което стойността на вредите, вследствие на падане на дървото върху автомобила е 5219,25 лв. Съдът кредитира експертното заключение като обосновано, обективно и кореспондиращо с останалия по делото фактически и доказателствен материал.

В заключението по назначената първоначална техническа експертиза, изготвена от В. Й. – специалност биология и химия, се посочва, че към момента на инцидента няма данни дървото да е било изгнило или увредено и дървото не е давало признаци за външни дефекти, не са и подавани сигнали от граждани в район „Красно село“ и Дирекция „Зелена Система“ на *** за проблеми с дървото, поради което посочва, че въпросното дърво не е представлявало опасност за преминаващите граждани и МПС, до нощта на 29 срещу 30 ноември 2021 г. Като причина за падане на дървото вещото лице посочва, че поради неблагоприятната метеорологична обстановка в нощта на 29 срещу 30.11.2021 г. поради обилен и тежък снеговалеж, вследствие на което дървото е било затрупано с мокър сняг, както и поради наличието на вятър, то се е пречупило и е паднало върху автомобила. В констативната част на експертното заключение се посочва, че на 05.10.2023 г. в присъствие на инж. Боряна Царска, гл. експерт в район „Красно село“ е измерен пънът на дървото, а вида на дървото – липа – се установява от вида на останалите алейни дървета в съседство. Констатацията, че не е имало сигнали за опасна растителност на ул. „****“ е направена въз основа на запитване от вещото лице до район „Красно село“ и в дирекция „Зелена система“ за периода от 01.11.2021 г. до 30.11.2021 г. Съдът не кредитира заключението на вещото лице по СТЕ, тъй като по време на разпита на вещото лице в открито съдебно заседание, проведено на 21.11.2023 г. вещото лице посочва, че е определило вида на падналото дърво от вида на съседните дървета и от устна справка от ландшафтен архитект към общината, като се установява, че вещото лице не е събрало точни данни за възрастта на дървото, не е направена проверка за вида на дървото в картотеката на дървесната растителност, не се установява дали е извършвана санитарна сеч на дървото за предотвратяване на падането на клони, което компрометира заключението като необосновано и непълно. Заедно с това се забелязват и противоречия в заключението на вещото лице – при отговор на въпрос за възрастта на дървото вещото лице посочва, че пънчето е изгнило и поради това възрастта не може да се установи, а при въпрос откъде прави извод, че дървото е изгнило вещото лице посочва, че при направена проверка на остатъка на дървото е установена само здрава дървесина и липсва пихтия. Също така в заключението вещото лице се позовава на данни за състоянието на дървото при падането му, получени не по официален ред, а неформално от лице на служба при ответника, което създава вероятност за едностранчивост на източниците на информация и липса на всестранност и пълнота при изготвяне на заключението от страна на вещото лице.

Поради това по делото е назначена допълнителна съдебно-техническа експертиза, изготвена от вещо лице Г. Л. – специалност растителна защита. Вещото лице е изготвило експертното заключение, като е използвало снимки от Google Street View на улицата, на които се вижда

процесното дърво от м.04.2012 г., от м.06.2015 г. и от м.08.2022 г., писмо с рег. № СЕК24-ГР94-3/1/ от 18.01.2024 г. с приложени три броя заверени копия, издадени от дирекция „Зелена система“ към ***, както и проби от дънера на дървото и направени измервания, извършени на 08.01.2024 г. в 10:00 ч. на ул. „***“ №12. В заключението на вещото лице се установява, че падналото дърво на ул. „***“ №12 е широколистно, от вида липа с височина около 18 м. От снимки на улицата, на която е разположено дървото от м.04.2012 г., вещото лице установява, че дървото е с отрязан клон, като от него е проникнала заразата с гъбична инфекция, която е предизвикала бледожълто дървесинно гниене. Вещото лице установява заболяването въз основа на напукване на кората на дървото, достигащи до основата на ствола, а кореновото гниене – въз основа на видими прояви по ствола, поява на плодни тела по клоните и ствола, въз основа на което достига до извода, че напукването е причинено от гъбична инфекция, причинена от *Stereum hirsutum* Fries, причиняващ бледожълто дървесинно гниене. Признак за гъбичното заболяване на дървото се установява и от изгнилият остатък от дървото, който има мек, наподобяващ гъба пихтиест дървен материал, който сочи за изгниване на част от дървото. Заразяването първоначално е засегнало кората на дървото, след това се е развило в здравата дървесина, постепенно е навлязло в централната част на дървото (ствола), в дънера на липата се е развило гниене, вследствие на което се е образувала кухина, която е образувала дънер, който е бил ясно външно забележим при външно наблюдение на дървото. Това е довело до крехкост, липса на устойчивост и здравина на дървото в областта на ствола му, което е довело до счупване на дървото. Тежката и разклонена корона, натрупания сняг и вятърът са ускорили счупването на дървото, но основната причина за счупването му е гъбичното заболяване и предизвиканото от него бледожълто дървесинно гниене, което е направило ствола на дървото крехък и чуплив. Дърво с изгнил и изтънен ствол, каквото е процесното, неминуемо е щяло да падне, дори и на короната на дървото да беше извършена санитарна сеч за намаляване на големината ѝ. В случай, че ствола на дървото е бил здрав и не е бил засегнат от гъбична инфекция и изгнил отвътре, натрупаният сняг в короната на дървото не би могъл да доведе до падане на цялото дърво. Вещото лице посочва, че заразяването на дървото с гъбична инфекция е предотвратимо, в случай, че при изрязване на клоните раните по дървесината се обработват, видимите лезии по дървото да се обработват с дезинфекционен разтвор, при правилно рязане на части от дървото, при отстраняване на загниващи клони и пънове, предпазване на дърветата от мразове, които причиняват напуквания на дървото, унищожаване на плодните тела на паразитите след появяването им и наторяване на дърветата с изкуствени и естествени торове. След появата на признаци на заразяване на дървото първоначално признаците са трудно забележими, но вещото лице посочва, че от снимките на улицата се забелязва хралупата на дървото, образувана от гниенето и плодните тела на паразитите, поради което при оглед на дървото от специалист гниенето и заразяването е можело да се установи. В експертното заключение се описва вземането на проба от остатъка на дървото на 08.01.2024 г. от 10 ч. на ул. „***“ №12 в присъствие на вещото лице, на ищците, на адв. Цветанска, като на огледа, насрочен от съда, е поканен и представител на ***, който не е присъствал на огледа. След направени измервания вещото

лице е установило, че обиколката на дънера е 3,95 м., а диаметърът е 1,26 м., поради което вещото лице посочва, че останалите данни от представените от дирекция „Зелена система“ документи, а именно – височина на дървото 14 м. и диаметър на короната 7 м., не са достоверни, като не се отнасят за процесното паднало дърво, или макар да се отнасят за него, са за неустановен период в миналото преди падането на дървото. По време на огледа на дънера вещото лице е взело проба от дървото в присъствие на страните, въз основа на която, след консултации със специалисти, отговарящи за паразитните гъбни заболявания и справка в специализирана литература е установил по взетата проба от дънера бледожълтеникаво дървесинно гниене. Въз основа на така установеното гниене, след сравнение със снимковия материал от Google Street View на улицата, на които се вижда процесното дърво от м.04.2012 г., при вземане предвид на остатъчната хралупа на дървото, видима от дънера на дървото, вещото лице достига до извода, че гъбичната инфекция по дървото е проникнала през отрязания клон през 2012 г. ,започнала е да прониква в ствола, където е започнала да разяжда дървото, образувала е кухина (хралупа), вследствие на гниенето, поради което голяма част от дървесината в ствола на дървото е изгнила, което прави ствола крехък и чуплив и може да се разруши дори от малък полъх на вятъра. Съдът намира посоченото заключение на вещото лице за пълно, обективно, всестранно, компетентно дадено и отговарящо на останалия по делото фактически и доказателствен материал, поради което го кредитира.

Фактическият състав на непозволеното увреждане по чл. 49 от ЗЗД, вр. чл. 45 от ЗЗД включва елементите – противоправно деяние на лице, на което е възложена работа по трудов или друг вид договор, причинена вреда при или по повод изпълнението на възложената работа, вина и причинна връзка между противоправното поведение и причинения вредоносен резултат. Отговорността на ответника при предявен иск с правно основание чл. 49 ЗЗД е безвиновна гаранционно-обезпечителна отговорност и за ангажирането ѝ следва да се установи качеството на ответника на субект, който е възложил на прекия причинител на вредата извършването на работата по повод или във връзка с която са настъпили вредите. Както е изяснено в ППВС 9/1966 г. отговорност по чл. 49 ЗЗД възниква за лицето, което е възложило работата другиму, когато вредите са причинени виновно от лицето, на което е възложена работата, чрез действия, които съставляват извършване на възложената работа, или чрез бездействия за изпълнение на задължения, които произтичат от закона, техническите и други правила или от характера на работата. В хипотезата на [чл. 49](#), вр. [чл. 45 от ЗЗД](#), както и само в хипотезата на чл. 45 от ЗЗД вината се предполага до доказване на противното.

Отговорността по чл. 49 ЗЗД е производна и е в зависимост от извършения деликт, но е достатъчно обемът на отговорността на конкретният извършител да е установим. С ППВС 7/1958 г. е разяснено, че отговорността по чл. 49 ЗЗД е за чужди виновни противоправни действия; тя има обезпечително-гаранционна функция, не произтича от вината на лицето, което е възложило работата. То може да се освободи от тази отговорност, ако се установи, че лицето, на което е възложена работата, не е причинило никаква вреда; ако неговите действия

не са виновни и противоправни или ако вредата не е причинена при или по повод на възложената му работа.

Когато се твърди, че вредите са причинени от бездействие, както е в процесния случай, за да е противоправно бездействието, то на делинквента трябва да е предписано нормативно задължение за действие. Следователно, за да е противоправно бездействието на служители на ***, то трябва да има правна норма, която да ги задължава да извършват дейност по поддържане на дървесната растителност на територията на общината, по надзор и идентифициране на опасните дървета, както и в действия по обезопасяване на градската среда в тази насока, в т.ч. и като извършват действия по премахване на такива дървета, които застрашават безопасността на гражданите и тяхното имущество.

В настоящия случай от съвкупния анализ на доказателствата по делото безспорно се установи, че настъпилият инцидент се дължи на паднало дърво, находящо се в гр. София, ул. „***“ №12. Улицата е на територията на ***, поради което съобразно § 7, т. 4 Закон за местното самоуправление и местната администрация е собственост на общината. Съгласно разпоредбите на чл. 31, ал. 1 и чл. 44, ал. 1, 2 и 3 от Наредба за изграждане, поддържане и опазване на зелената система на *** (приета с Решение № 950 на СОС по Протокол № 120 от 11.10.2007 г.), поддържането на зелените площи е специфична и творческа дейност, която се ръководи и осъществява от специализирано общинско предприятие. Тя е непрекъснат процес с агробиологичен строително-ремонтен характер, осигуряващ необходимите условия за комплексно функциониране на елементите на зелената система. На територията на общината се забранява отсичане или изкореняване на дълготрайни дървета и храсти, независимо от собствеността им, като по изключение растителността се премахва при наличие на изсъхнали и болни дървета, издънкова и самонастанена растителност, особено в основи на сгради и съоръжения, както и дървета, застрашаващи сигурността на гражданите, безопасността на движението, сградите, съоръженията и инженерната инфраструктура. Според чл. 3 от Наредбата, Столичният общински съвет /СОС/ управлява качеството на зелената система на ***, въз основа на функционалното предназначение, интензитета на поддържане и териториалното разположение на зелените площи, като ежегодно, преди приемане на бюджета на ***, СОС определя интензитета на поддържане на зелените площи по формата, определена в Приложение № 1. Съгласно § 1 от ДР на Наредбата „декоративна растителност“ (вегетативни елементи) е цялото декоративно растително разнообразие – дървета, храсти, цветя и треви включени в зелените площи в насажденията по алеи, улици и площади и в недвижимите имоти на държавата, общината, юридически и физически лица. Дълготрайна декоративна растителност са всички местни и чуждоземни декоративни видове широколистни и иглолистни дървета и храсти.

В § 1, т. 2 от ДР на Наредбата се съдържа дефиниция на понятието „интензитет /степен/ на поддържане“ и това е повторяемостта на видовете дейности според технологичните нормативи в определената категория озеленена площ. Съгласно чл. 31, ал. 2, общинските зелени площи за широко обществено ползване на всеки пет години се подлагат на преглед и преценка за необходимостта от частична реконструкция на амортизирани биологични и

благоустройствени фондове, като прегледът и преценката се извършват от ДЗС и специализираните служби към районните администрация. Разпоредбата на чл. 32 от Наредбата предвижда, че според интензитета на поддържане, зелените площи общинска собственост се разпределят в категории съгласно Приложение № 1: I категория – представително поддържане; II категория – оптимално поддържане; III категория – средно поддържане и IV категория – частично поддържане, като поддържането на зелените площи се извършва въз основа на технологични нормативи, съгласно вида и категорията на зелената площ, повторемостта и обема на работите на съответните структурни елементи.

Предвид изложената нормативна уредба съдът намира, че ответникът не е изпълнил нормативното си задължение по поддържането на зелените площи. В случай, че служители на общината, отговорни за поддържане на зелената система, са спазвали задълженията си поне веднъж на пет години да наблюдават зелената система, в това число процесното дърво, са щели да установят признаците на гъбично заразяване и процесите на бледожълто дървесинно гниене, които са причина за отслабване на ствола и срутуване на дървото. Според вещото лице признаците на гниене са били установими и видими – хрулупата на дървото и плодни тела по клоните и ствола са били видими при наблюдение на дървото и при изпълняване на задълженията на общината за мониторинг на зелената система в района са могли да бъдат установени от служители на общината и да бъдат взети мерки за отстраняването им. От заключението на вещото лице се установява също така, че заразяването на дървото с гъбична инфекция, вследствие на което е започнало гниенето на дървесината, е в резултат на специфично съчетание на действие и бездействие на служители на общината – неправилно подрязване на клони и нетретиране на повърхността с дезинфекционен разтвор, вследствие на което през откритите рани на дървесината е навлязло заразяването, което от кората е проникнало във вътрешността на дървото. Лошото стопанисване на дървета, собственост на *** и част от зелената система, неспазването на аграрните и технологичните правила при санитарна сеч на клони на дървото, както и липсата на периодично наблюдение на зелената система на общината и непредприемането на мерки за лекуването на заразеното дърво или отсичането му, когато вече не е можело да се лекува, са противоправни действия, съответно – бездействия, на служители на общината, които се намират в причинна връзка с падането на дървото и настъпване на процесните вреди по автомобила, собственост на ищите. Твърденията на ответника за липсата на сигнал по отношение на дървото, което е паднало върху МПС, не може да промени изводите на съда, доколкото безспорно се установява, че ответникът е следвало да стопанисва и поддържа зелените площи, в частност дървесната растителност чрез своите служители. Причина за падане на дървото е именно изгниването отвътре на голяма част от дървесината, вследствие на заразяване с гъбична инфекция, вследствие на което се е образувала хрулупа в ствола на дървото, основата на дървото е изтъняла и не е можела да удържа тежестта на дървото, поради което при допълнителна тежест от навалелия на короната сняг дървото се е срутило. Неполагането на грижа за дървото, липсата на наблюдение и отстраняване на гъбичната инфекция и отсичането на клон без спазване на агротехническите изисквания от служители на общината е довело до заразяване на дървото, впоследствие до развиване и

задълбочаване на заболяването на дървото, което от своя страна е причина за процесния инцидент. Ето защо между противоправните действия и бездействия на служители на общината и настъпването на процесния инцидент е налице пряка и непосредствена причинната връзка, тъй като няма други факти, които да водят до отслабване и срутване на дървото, различни от бездействия и неправилни действия на служители на общината, които не са наблюдавали за поддържане на дървото в добро състояние. Вещото лице посочва, че навалелият сняг и вятърът са помогнали за срутване на дървото, но не са били главната причина, тъй като в случай, че дървото не беше заразено и изгнило отвътре, е можело да издържи тежестта на снега без да срути и да падне. Експертното заключение посочва, че при изгниване на ствола на дървото дори обикновен вятър е можел да го срути. Ето защо неоснователно се явява възражението на служители на общината, че причина за падане на дървото са атмосферните условия към датата на срутването на дървото, тъй като за да е налице причинна връзка между две явления се изисква на първо място, в случай, че едното явление, наречено причина не се беше случило, да не настъпва и последващото явление – следствие от причината (теория за необходимата причина), а в процесния случай дървото е можело да падне независимо от наличието на сняг. На следващо място, снеговалежът и покриване на короната на дърветата със сняг не отговаря и на втория критерий за наличие на причинна връзка – теорията за адекватната причина, тъй като не е нормално, закономерно, адекватно при снеговалеж дърветата да се срутват и да падат, ако са здрави.

Не са представени доказателства и относно обстоятелството била ли е подлагана растителността на преглед и преценка за нужда от частична реконструкция в срока по чл. 31, ал. 2 от Наредбата. Не са представени данни за състоянието на растителността, в т.ч. жизненост на декоративния вид, преценка за здравословното състояние на стъблото, клоните, листната маса, симптоми на заболяване, наличие на вредители, влияние на екологичните условия на околната среда съгласно § 2 от ДР на Наредбата.

Обезщетението, което се дължи от ответника, е в размер на реално претърпените имуществени вреди по МПС, които по делото се установи, че възлизат в размер на исковата сума от 5219,25 лв. В този смисъл релевираната претенция се явява основателна и следва да бъде изцяло уважена, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане.

Относно възражението за съпричиняване: В отговора на исковата молба ответникът твърди, че ищецът е паркирал процесния лек автомобил в зелена площ, поради което неговото поведение е противоправно – нарушава забраната на чл.46, т.7 НОДТСО за паркиране в зелени площи и е в причинна връзка с настъпване на увреждането. Във връзка с така направените твърдения ищецът представя копие от регистъра на озелените площи на територията на ****, видно от които ул. „****“, където е настъпил инцидента, не попада в озеленена площ. По искане на ищеца ответникът представя извлечение от ПУП за района на инцидента, от който е видно, че пред и на ул. „****“ според ПУП няма предвиждания за озеленена площ. Съгласно чл. 62 ЗУТ озеленените площи се устройват в съответствие с общите устройствени планове и влезли в сила ПУП. Доколкото в процесния случай не се

установява нито предвиждане за озеленена площ в района на инцидента, нито е предвиден общ или подробен устройствен план за изграждане на такава, нито има доказателства за фактически изградена зелена площ, следва да се приеме, че инцидентът на 30.11.2021 г. не е настъпил на територията на озеленена площ, поради което възражението на ответника за неправилно паркиране на автомобила се явява неоснователно.

Относно обезщетението за неимуществени вреди: По отношение на претенцията за неимуществени вреди, то същата се явява доказана по основание. От събраните гласни доказателства на св. Момчил Ковашки, които съдът преценява при условията на чл. 172 ГПК, се установява наличието на причинна връзка между произшествието и неимуществените вреди. От представените като писмени доказателства от ищеца епикризи, амбулаторни листи и експертни решения за установяване на вид и степен на увреждане на здравето по отношение на дъщерята на ищите – *** К., се установява, че страда от хронично заболяване, което налага чужда помощ за ежедневно обслужване и хронични медицински прегледи и изследвания. Съдът намира, че по естеството си последствията от инцидента, изразяващи се в унищожаването на лек автомобил, собственост на ищите и невъзможността вследствие на това да използват автомобила, за да превозват дъщеря си на необходими медицински прегледи във връзка с влошено ѝ здравословно състояние, налагало се е да търсят помощта на близки и познати, за да могат да превозват дъщеря си на медицински прегледи, за което преди повреждане на автомобила са правели самите ищци, несъмнено е предизвикало стрес, притеснение и нервно напрежение и негативни емоционални изживявания у ищите.

Съгласно чл. 52 ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя по справедливост. По материалноправните въпроси, свързани с приложението на установения с чл. 52 ЗЗД принцип на справедливост и критериите за определяне на размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди е налице константна практика на ВКС, обективизирана в ППВС № 4/23.12.1968 г., ППВС 4/25.05.1961 г. и множество решения, постановени от ВКС по реда на чл. 290 ГПК, която настоящият съдебен състав напълно споделя. Съгласно задължителните за съдилищата указания, понятието „справедливост“ не е абстрактно понятие, а е свързано с преценка на обективно съществуващи конкретни обстоятелства, които са специфични за всяко дело и които трябва да се вземат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението. При определяне размера на неимуществените вреди следва да се вземат под внимание всички обстоятелства, които ги обуславят, като характера на увреждането, начина на извършване на деянието, обстоятелствата, при които е извършено, продължителността и интензитета на причинените страдания, да съобрази общественото възприемане на критерия за "справедливост" на съответния етап от развитие на обществото в държавата. Задълбоченото изследване на общите и специфичните за отделния спор правнорелевантни факти, които формират съдържанието на понятието "справедливост", е гаранция за постигане на целта на чл. 52 ЗЗД - справедливо възмездяване на произлезлите от деликта неимуществени вреди. / Решение № 50033 от 25.07.2023 г. на ВКС по т. д. № 299/2022 г., II т. о., ТК/.

В настоящия случай ишците при разпределената им доказателствена тежест за това, установяват, че са търпели неимуществени вреди, изразяващи се в притеснение, уплаха от случилото се, неудобства, стрес, притеснение, свързани с превозването на дъщерята им на медицински прегледи, неудобство, свързано с търсене на помощ от познати и съседи за организиране на транспорт за медицински прегледи. От показанията на св. Ковашки, които съдът кредитира като обективни, се установява, че ищецът Г. К. се чувствал притеснен, изнервен, страдал е от недоспиване, вследствие на което често му е било лошо. Периодът, през който ишците не са разполагали с автомобил е 15 дни – от 30.11.2021 г., когато е настъпил процесният инцидент до 15.12.2021 г., когато е закупен заместващ автомобил на името на Г. К.. През периода, през който семейството е било лишено от автомобила и не са могли да карат болното си дете на преглед, ишцата е претърпяла обичайните вреди, които една майка търпи от липсата на транспорт за превозване до болница на болното ѝ дете, изразяващи се в стрес, притеснение, нервно напрежение, уплаха. Следва да се вземе предвид, че ишците с жалба рег. № РКС21-ГР94-3546/15.12.2021 г. са уведомили *** за повреждането на автомобила, вследствие на падане на дърво, поискали са заплащане на обезщетение и са посочили, че автомобилът им трябва, за да превозват детето си, което е болно, но Общината не е заплатила обезщетение. Поради това закупуването на нов автомобил за сметка на ишците без Общината да е заплатила обезщетение представлява имуществена вреда за ишците, от която търпят негативни последствия. От значение е и обстоятелството, че ишците не са в добро финансово състояние и имат периодичен разход за лечение на болното си дете, като вследствие на инцидента им се е налагало заедно със съществуващите разходи да правят нови разходи за нов заместващ повредения лек автомобил, което обективно създава допълнителни притеснения на ишците във връзка с финансовото им състояние. Изхождайки от така установените обстоятелства и от принципа на справедливостта, като взема предвид периода, през който ишците не са имали автомобил – 15 дни, характера и интензитета на претърпените болки и страдания и засегнатите блага (не само загуба на имущество, но и притеснение за превозване за лечението на болното дете), съдът намира, че следва в полза на ишците да се присъди обезщетение в размер от 1000 лв. Това обезщетение напълно съответства на доказаните претърпени от ишците неимуществени вреди, изразяващи се в притеснения, страх, стрес и неудобство поради повреждането на процесния лек автомобил, във връзка с превозване на болното дете на ишците на медицински прегледи.

Относно мораторната лихва за забава: Доколкото чрез гаранционно-обезпечителната отговорност на възложителя се покриват преките вреди на причинилият увреждането, то следва, че и длъжникът по иск по чл. 49 ЗЗД следва да отговаря за лихва за забава от датата на увреждането. Ето защо в тежест на ответника е възникнало задължение за заплащане на обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата за периода от 30.11.2021 г. (датата на увреждането) до 05.06.2023 г. Съдът намира, че размерът на обезщетението за забава върху основателния размер на главницата за имуществени вреди, за претендирания период от 30.11.2021 г. до 05.06.2023 г., след изчисляването му по реда на чл.162 ГПК, възлиза на 993,58лв.

По разноските:

С оглед изхода от настоящия спори и на основание [чл. 78, ал. 1 ГПК](#) ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищците направените разноси по делото, съразмерно на уважената част от исковете.

Ищците са освободени от държавна такса и разноси по делото на основание чл. 83, ал. 2 ГПК. На основание чл. 78, ал. 6 ГПК ответникът следва да заплати в полза на СРС сумата 288,52лв. – д.т. и 858,40лв. – разноси за СТЕ и САТЕ.

В полза на адвоката на ищците, осъществявал безплатна адвокатска защита на основание чл. 38, ал. 2, вр. с чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАдв., следва да се определи адвокатско възнаграждение в размер на 1200 лева. Съразмерно уважената част от исковете в полза на адв. В. Ц., осъществявала безплатна адвокатска защита на основание чл. 38, ал. 2 ЗАдв., следва да се присъди възнаграждение в размер на 967,22 лв.

Ответникът *** е доказал следните разноси по настоящото дело: 300 лв. – депозит за първоначална СТЕ, 50 лв. – депозит за САТЕ, 200 лв. – допълнителен депозит за първоначална СТЕ и 50 лв. – за юрисконсултско възнаграждение. Съразмерно отхвърлената част от иска на ответника се дължи сумата 116,39лв.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ***, с адрес: гр. София, ул. „****“ № 33, БУЛСТАТ: ***, представлявана от кмета В. ***, чрез юрк. *** **ДА ПЛАТИ** на **Г. К. К.** с ЕГН ***** и **Р. К. К.** с ЕГН *****, със съдебен адрес гр. София, ул. *** №73, чрез адв. Ц., на основание [чл. 49 ЗЗД](#), вр. [чл. 45 ЗЗД](#) сумите:

- **5219,25 лева**, представляваща обезщетение за стойността на претърпени имуществени вреди, причинени от паднало дърво върху лек автомобил „Мерцедес Ц 200“, с рег. № № *** в гр. София, ул. *** № 12 на 30.11.2021 г., ведно със законната лихва от предявяването на исковата молба – 09.06.2023 г., до окончателното заплащане на вземането;

- **1000 лева** - представляваща обезщетение за неимуществени вреди, причинени в резултат на паднало дърво върху лек автомобил „Мерцедес Ц 200“, с рег. № № *** в гр. София, ул. *** № 12 на 30.11.2021 г., изразяващи се в неудобство, напрежение, нервно безпокойство, ведно със законната лихва от датата на предявяване на исковата молба – 09.06.2023 г., до

окончателното заплащане на вземането, като ОТХВЪРЛЯ исковете в тази част над сумата 1000лв. до предявения размер от 2500лв.;

- **993,58 лв.** – обезщетение за забава за периода от датата на увреждането – 30.11.2021 г. до 05.06.2023 г.,

- **4,77 лева**, представляващи съдебни разноски по делото за доплатена държавна такса.

ОСЪЖДА ***, с адрес: гр. София, ул. „***“ № 33, БУЛСТАТ: ***, чрез кмета В. *** **ДА ЗАПЛАТИ на адв. В. Ц.**, САК, с адвокатски №: 1800406410, с адрес на практика: гр. София, ул. *** 73 на основание чл. 38, ал. 2 ЗАДв. вр. с чл. 78, ал.1 ГПК сумата от **967,22 лева**, представляваща дължимо възнаграждение за осъществявана безплатна адвокатска защита по чл. 38 ЗАДв.

ОСЪЖДА Г. К. К. и Р. К. К. с ЕГН *****с ЕГН *****, със съдебен адрес гр. София, ул. *** №73, чрез адв. Ц. **ДА ПЛАТЯТ** на ***, с адрес: гр. София, ул. „***“ № 33, БУЛСТАТ: ***, чрез кмета В. ***, на основание **чл. 78, ал. 3 от ГПК** сумата от **116,39 лева**, представляващи съдебни разноски по делото.

ОСЪЖДА ***, с адрес: гр. София, ул. „***“ № 33, БУЛСТАТ: ***, чрез кмета В. *** **ДА ЗАПЛАТИ** по сметка на СРС, на основание **чл. 78, ал. 6, вр. с ал. 1 от ГПК** сумата от **1146,92 лева**, представляващи служебно заплатени депозити за вещи лица и дължими държавни такси.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____